

موج گسترده خروج نیروی انسانی و صاحبان مشاغل موجب نگرانی کارشناسان شده است

هجرت برای کار

مهام سلیمان بیگی: آگهی‌های استخدام در کشورهای همسایه این روزها بیشتر از همیشه در کانال‌های تلگرامی، صفحات اینستاگرامی و حتی تراکت‌های کاغذی و تبلیغاتی مؤسسات مهاجرتی به چشم می‌آید. آگهی‌هایی که تاکید می‌کنند همه می‌توانند برای مهاجرت اقدام کنند؛ از کارگران ساده و کابینت‌ساز و نجار و خیاط گرفته تا خلبان و وکیل و استاد دانشکاه. موج خروج نیروی انسانی از ایران حالا هشتاد کارشناسان را به دنبال داشته است. برخی اعضای اتاق بازرگانی از تسهیلات و مشوق‌های فراوان کشورهای همسایه برای جذب کارخانه‌داران ایرانی می‌گویند و تشکل‌های تخصصی توضیح می‌دهند که متخصصان نفتی ایران حتی به مهاجرت به ازبکستان با دستمزد پایین راضی شده‌اند! بنا بر گفته فعالان صنعت هوانوردی ایران به زودی با کمبود خلبان مواجه می‌شود و تشکل‌های پزشکی نسبت به کمبود پزشک و پرستار هشتادار می‌دهند. درصدهای ملی مهاجرت ایران توضیح می‌دهد که مهاجرت در ایران، رقم «توده‌وار» به خود گرفته است و جعفر خیرخواهان، کارشناس توسعه به «شرق» می‌گوید شدت مهاجرت نیروی انسانی از ایران مشابه کشورهای درگیر جنگ است.

وفور آگهی‌های استخدام در کشورهای همسایه

فرقی ندارد شغلتان چیست یا اینکه چندساله هستید و چقدر سرمایه دارید. فقط کافی است عنوان شغلی‌تان را در کنار واژه «مهاجرت» جست‌وجو کنید تا با ده‌ها موقعیت کاریابی و استخدام در کشورهای دور و نزدیک مواجه شوید. در استانبول شغل‌های زیادی با حقوق مکفی، جای خواب و یک وعده غذا به‌ویژه برای مردان پیشنهاد شده است. مشاغلی که شامل کارگری در کارگاه‌ها، جوشکاری، کابینت‌سازی و نجاری، انواع مشاغل ساختمانی، تاسیسات و نقاشی ساختمان، کف‌ناشی، خیاطی، بسته‌بندی کالاها و مواد خوراکی، سرآشپز، کارسونی، صندوق‌داری، ظرف‌شویی، فروشندگی، توریلبردی، مهمان‌داری، نانواپی، مکانیکی، بنایی، کاشی‌کاری و… می‌شود.

حقوق کارگر ساده از ماهانه هزار لیر برای سه ماه اول شروع می‌شود و به‌تدریج بیشتر می‌شود و به سه هزارو ۵۰۰ لیر هم می‌رسد. برای کسانی که در مشاغل تخصصی کار می‌کنند، پایه حقوق از هزارو ۵۰۰ لیر به بالااست.. این آگهی‌های استخدام فقط به ترکیه محدود نمی‌شود و آگهی‌های زیادی برای کار در عراق وجود دارد.

در یکی از آگهی‌های استخدام مربوط به عراق حقوق و مزایای کارگران مهاجر این‌گونه شرح داده شده است: «پاین‌ترین سطح شغلی ایرانیان در عراق مربوط به کارگران ساده است. این کارگران معمولا در بخش‌های ساختمانی و عمرانی مشغول به کار هستند و میزان حقوق روزانه آنان بین ۲۵ تا ۳۰ هزار دینار عراق یا ۲۰ دلار در روز است که با توجه به نرخ فعلی ارز، مبلغی حدود ۸۰۰ هزار تومان در روز خواهد بود. این دستمزد برای حقوق کارگر ایرانی در عراق کاملا راضی‌کننده است!..» این دسته تبلیغات به‌خوبی نشان می‌دهد که حالا مهاجرت ایرانی‌ها صرفا مختص نخبگان یا متخصصان نیست و افراد در هرکجای ایران و در هر شرایطی متقاضی مهاجرت شده‌اند.

افتتاح ۶۶ پروژه عمران روستایی در دهه مبارک فجر با اعتباری بالغ بر ۷۴۰ میلیارد ریال

در سطح روستاهای استان سمنان

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان سمنان اعلام داشت: دهه فجر امسال ۶۶ پروژه بهسازی و اصلاح معابر روستایی با اعتباری بالغ بر ۷۴۰ میلیارد ریال در حوزه عمران روستایی به بهره‌برداری می‌رسد.
علیرضا فلاحي با بیان اینکه این تعداد طرح نسبت به دهه فجر سال قبل از نظر اعتباری ۱۴ برابر و از نظر تعداد ۴ برابر شده است اظهار داشت: اعتبار هزینه‌شده برای افتتاح این طرح‌ها از محل اعتبارات ملی و استانی و اعتبارات دهیاری به صورت مشارکتی بوده و جهت اجرای بهسازی و اصلاح معابر روستایی، در روستاهای استان هزینه و کار شده است.
مدیرکل بنیاد مسکن استان گفت: ایمن‌سازی از خطر حوادث و اجرای طرح هادی در روستاهای حق‌الخواجه، کردآباد، بزرگان، مهدی‌آباد، هومنستان، حسین‌آباد کالیپوش، نردین، جودانه، ابراهیم‌آباد علیا، استریتند، کلاته اسد و عباس‌آباد شهرستان میامی شامل دیوار حائل سنگنی، پل بتنی، جدول، آسفالت و سنگگرفش معابر بوده که در دهه مبارک فجر مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.
فلاحي اعلام داشت: در چند سال اخیر خسارات زیادی به منازل مسکونی و تاسیسات زیربنایی روستاها بر اثر جاری‌شدن سیل وارد شد و در اینجا اهمیت پیشگیری و ایمن‌سازی از خطر سیل در روستاهای بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود و در همین راستا، در سفر بر خیر و برکت ریاست محترم جمهوری به استان، با پیشنهاد بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، پروژه‌ای با عنوان «ایمن‌سازی روستاهای استان سمنان از خطر سیل» مصوب شد و در دستور کار قرار گرفت.
ایشان افزود: در سفر رئیس‌جمهور به استان سمنان ۳۰ میلیارد تومان برای ایمن‌سازی روستاها در نظر گرفته شد و عملیات اجرایی آن صورت گرفته است. فلاحي با بیان اینکه پروژه‌های عمران روستایی در شهرستان شاهرود شامل

متقاضیان مهاجرت از لوله‌کش تا کابینت‌ساز، آشپیز، برق‌کار، آرایشگر و… نیز دیده می‌شوند که یعنی اگر تا دیروز فقط درس خوانده‌ها می‌خواستند از ایران بروند، امروز صاحبان حرف و افرادی که حرفه‌ای را بلدند نیز متقاضی مهاجرت هستند. او تاکید می‌کند «این نشانه‌ها باید سیاست‌گذار را نگران کند».

کشورهای همسایه در حال جذب سرمایه‌های انسانی ایران

حمید حسینی، عضو اتاق بازرگانی ایران، در ادامه گفته‌هایش به سیاست‌های کشوری‌های همسایه برای جذب سرمایه‌های انسانی ایران اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد درحالی‌که ایران سرمایه‌های انسانی خود را به‌راحتی از دست می‌دهد، کشورهای همسایه ازجمله امارات برای به‌دست‌آوردن آن حاضر به ارائه خدمات مطلوبی هستند. به گفته حسینی «همین حالا امارات متحده عربی شهرکی صنعتی احداث و اعلام کرده است هرکسی که در ایران کارخانه داشته است، می‌تواند در این شهرک زمین مجانی بگیرد. جالب اینجاست به محض امضای قرارداد بانک ۹۰ درصد هزینه‌ها را تسهیلات می‌دهد تا فرد آنجا کار تولیدی کند. می‌گویند شما که تجربه کار در ایران را دارید، بیایید اینجا کار کنید و همه چیز برایتان مهیاست. جالب اینجاست که امارات اصلا درصدد تولید نبود، این کشور جایی برای ترانزیت و صادرات مجدد بود اما حالا برای بردن کارآفرینان ایرانی برنامه‌ریزی کرده و قول اقامت می‌دهد».

احتمال کمبود پزشک و پرستار

در کنار رسیدن موج مهاجرت به نیروهای کار ساده، مهاجرت متخصصان نیز شدت گرفته است. براساس آمار در یک سال گذشته فقط ۱۶۰ متخصص قلب مهاجرت کرده‌اند؛ در همین مدت ۳۰ هزار نفر از اعضای کادر درمان از دانشکده‌های علوم پزشکی درخواست good standing یا «داشتن سوپرسیینه» داشته‌اند که مقصدشان یکی از کشورهای همسایه یعنی عمان بوده است. همچنین در چهار سال گذشته ۱۶ هزار پزشک عمومی از کشور مهاجرت کرده‌اند. آمار بالای مهاجرت پزشکان به اندازه‌ای نگران‌کننده شده که مسنولان سازمان نظام پزشکی هتندار دادند در آینده‌های نچندان دور با مشکل کمبود پزشک مواجه خواهیم شد. در این زمینه، محمد رئیس‌زاده، رئیس سازمان نظام پزشکی، با صراحت گفت که «جامعه پزشکی در برخی رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی با چالش‌های اساسی مواجه است و از این‌رو ممکن است در آینده فارع‌التحصیلی از این رشته‌ها نداشته باشیم. نتیجه این اتفاق این است که در سال‌های آینده پزشک نخواهیم داشت». هم‌زمان رئیس سازمان نظام پرستاری نیز گفته است با شروع پاندمی کرونا در کشور، شاهد افزایش موج مهاجرت پرستاران موجد بودیم؛ به‌طوری‌که هر ماه بین صد تا ۱۵۰ پرستار، درخواست مهاجرت داشتند. کمی پیش مسعود پزشکیان، رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی نیز از مشکل مهاجرت استادان دانشگاه‌ها به دلیل حقوق‌های پایین سخن گفت. به گفته او در داخل به استادان دانشگاه ۳۰۰ دلار پول می‌دهند، درحالی‌که کشورهای خارجی به همان استاد در صورت مهاجرت، ۱۰ هزار دلار خواهند داد. بنابراین بسیاری از استادان برای خروج از کشور درخواست کردند.

مهاجرت گسترده خلبانان

علی کجیاف، کارشناس هوانوردی، در یادداشتی به اوج‌گیری مهاجرت خلبانان اشاره کرده است. این کارشناس در یادداشت خود برای وب‌سایت فدای اقتصاد یکی از چالش‌های کشور در سال آینده را خروج گسترده خلبانان دانسته و توضیح داده است که با وضعیت فعلی نوسانات شدید نرخ دلار، بعید است شرکت‌های هواپیمایی ایرانی بتوانند معادل بیش از هزارو ۲۰۰ دلار به خلبانان ایرانی پرداخت کنند. این در حالی است که خلبانان ایرانی می‌توانند در شرکت‌های هواپیمایی سایر کشورهای حداقل ماهانه ۱۰ هزار دلار درآمد کسب کنند. به این ترتیب میزان دریاقتی خلبانان ایرانی کمتر از ۱۰ درصد میانگین جهانی خواهد بود. او همچنین تاکید کرده است «چون در حال حاضر، کشورها از مشکلات شیوع کرونا رهایی یافته‌اند و با رونق اقتصاد کشورها، تقاضا برای سفر هوایی افزایش پیدا می‌کند، برعکس ایام کرونا که خلبانان ایرانی به علت تعدیل نیروی شرکت‌های خارجی به کشور بازمی‌گشتند، سال آینده دوباره با سل مهاجرت خلبان‌ها مواجه خواهیم بود». گواه این نوشته آگهی‌های گسترده جذب خلبانان در کشورهای مثل امارات است. یکی از شرکت‌های مهاجرتی درباره مزایای خلبانان در امارات نوشته است: «شما فرصت خواهید داشت تا در بالاترین سطح خلبانی در دنیا به فعالیت مشغول شوید. در حقیقت استخدام‌شدن به‌عنوان خلبان در امارات نشان‌دهنده شایستگی‌ها و ویژگی‌های منحصر‌به‌فرد شماست. همچنین در این کشور امنیت شغلی زیادی خواهید داشت و بعد از بازنشستگی هم امکانات رفاهی در اختیار شما قرار می‌گیرد. نکته دیگری که باید بداندین این است که درآمد خلبان در امارات در بازه‌های زمانی کوتاهی افزایش می‌یابد. همچنین بهتر است بداندیکه امکان توسعه اطلاعات خلبانی در امارات برای شما وجود دارد. این کشور تعدادی از بهترین مدارس و آموزشگاه‌های علوم هوانوردی و خلبانی را داشته که شما می‌توانید در دوره‌های تکمیلی و تخصصی آنها شرکت کنید.».

کوچ متخصصان نفتی به ازبکستان!

«امروز حتی در برخی موارد مهاجرت متخصصان در حالتی صورت می‌گیرد که شاید مزایای مالی چندانی هم برایشان نداشته باشد؛» این ادعایی است که فرزان عبدلهی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و ساخت صنایع نفت و نیرو در گفت‌وگو با پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق بازرگانی تهران مطرح کرده است. به گفته او کوچ نیروهای ماهر از شرکت‌های مهندسی و ساخت در حوزه نفت و انرژی ایران به‌گونه‌ای تشدید شده که حتی بسیاری از متخصصان این حوزه با حقوق و دستمزد بسیار پایین، جذب شرکت‌های نفتی در کشورهای همسایه می‌شوند. او توضیح داده است: «به‌تازگی شاهد این بوده‌ایم که برخی از کارشناسان زنده در صنایع نفت و نیرو کشور، با حقوق ماهانه سه هزار دلار در کشور ازبکستان، حاضر به مهاجرت و کوچ از وطن شده‌اند. یکی از دلایل اصلی سیر مهاجرت این نیروهای فنی و متخصص صنایع نفت و انرژی کشور بی‌توجهی دولت به تقویت شرکت‌های مهندسی و ساخت است.»

سرنوشت برابام در انتظار بازار کار ایران

جعفر خیرخواهان، کارشناس توسعه در زمینه موج مهاجرت نیروی انسانی از ایران به «شرق» می‌گوید که چنین موج مهاجرتی در میان تمام اقشار تا پیش از این تنها در کشورهایی دیده شده که به نحوی درگیر جنگ داخلی یا خارجی هستند؛ مثل شوروی پیش از فروپاشی یا آلمان درگیر جنگ جهانی که از دانشمندان گرفته تا هنرمندان و کارگران همه از کشور مهاجرت می‌کردند. او می‌گوید در تاریخ ایران هم پس از جنگ جهانی با چنین پدیده‌ای مواجه بودیم و ایرانیان تمایل به مهاجرت به قفقاز داشته‌اند، چراکه کشور درگیر قطعی و کرسگی بود و چشم‌انداز اقتصادی روشنی نداشت. خیرخواهان ادامه می‌دهد: «این وضعیت هشتاد‌هنده است و با این روال مهاجرت به‌زودی برای یک کار بسیار ساده هم نیروی ماهر نخواهیم داشت. البته اینکه دافعه بازار کار و شرایط اجتماعی کشور تا کجا ادامه خواهد یافت مهم است. اگر دافعه ادامه پیدا کند، ممکن است کشور با موقعیتی ناگوار مواجه شود و نتواند به وضعیت قبلس بازگردد. اما اگر دافعه ادامه پیدا نکند و متولیان بتوانند حداقل‌های اقتصادی را ایجاد کنند و جلوی عقب‌ماندگی را بگیرند، می‌توان به کاهش مهاجرت نیروهای انسانی ماهر امید داشت.»

درآمد سرانه پایین مانع ورود کارگران خارجی به ایران

به اعتقاد این کارشناس با ادامه مهاجرت‌ها نهایتا کار به اینجا می‌کشد که ترکیب جمعیتی تغییر کند و نیروی کار از کشورهای دیگری به ایران بیاید. البته این را در نظر بگیرید که اکنون درآمد سرانه ایران از بسیاری از کشورها پایین‌تر است و برای همین اهالی بسیاری از کشورها که در گذشته حاضر به کار در کشور ما بودند، دیگر حاضر نیستند». خیرخواهان ادامه می‌دهد: حدود ۷۰ سال پیش ایران جزء جوامع کم‌درآمد محسوب می‌شد. در دهه ۴۰ به کشوری با درآمد سرانه متوسط به پایین رسید و در دهه ۵۰ با درآمدهای نفتی سطح درآمد سرانه را به متوسط به بالا رساند. با این حال حالا دوباره در حال بازگشت به جمع کشورهای با درآمد متوسط به پایین هستیم و درحالی‌که همه دنیا در حال پیشرفت هستند، ممکن است ما دوباره به کم‌درآمدی بازگردیم. چون جامعه کم‌درآمد نیازهای حداقلی دارد. بنابراین متخصصان دیگر نمی‌توانند اینجا درآمدزایی کنند. او توضیح می‌دهد که سال‌ها پیش در ایران از پزشکان هندی یا پرستاران فیلیپینی یا کارگران بنگلادشی استفاده می‌شد، اما حالا درآمد سرانه کشوری مثل بنگلادش هم از ما بیشتر است و اقتصادشان رشدی ۱۰درصدی دارد؛ حتی اگر این‌طور هم نباشد ترجیح می‌دهند برای کار به کشورهای حاشیه خلیج فارس بروند که شرایط بهتری دارند و در واقع دیگر حاضر به کار در کشور ما نیستند. فقط ممکن است از کشور افغانستان یا شاید پاکستان با این شرایط برخي خدمات عمومی بهتر از این کشورها در ایران؛ مثل نوزین ارزان و برخی یارانه‌ها. احتمال مهاجرت کارگران پاکستانی و افغانستانی به ایران وجود دارد. به گفته خیرخواهان کارگرهای مهاجر با ورود به ایران می‌توانند محله‌های افغانستانی و پاکستانی تشکیل دهند تا گروهی کار و زندگی کنند و هزینه‌هایشان کمتر شود. آن بخش از ایرانیانی که مهاجرت نکردند نیز چون اقتصاد رشد ندارد و شغل جدیدی برایشان ایجاد نمی‌شود، مجبور می‌شوند دست به مشاغل سختی مثل چاکنی بزنند که تا سال‌های پیش به علت کم‌بودن درآمد این مشاغل، بیشتر در دست اتباع خارجی بوده است.

بازتاب

وزارت صنعت، معدن و تجارت به «شرق» توضیح داد

دلایل رکود در بازار پوشاک

وزارت صنعت در واکنش به گزارش «بازار بلاکتلیفی» که در تاریخ دوم آبان امسال در روزنامه «شرق» منتشر شده، پاسخی را به روزنامه ارسال کرده است که در ادامه می‌خوانید: با توجه به شرایط اقتصادی موجود، بازار پوشاک و کل صنعت نساجی دچار مشکلات و معایب‌های شده‌اند که بازرتین آنها گرانی مواد اولیه به نسبت قیمت‌های جهانی که مورد مصرف کشورهای همسایه و رقیب است و از سویی شروع مجدد قاچاق پوشاک با قیمت‌های مناسب، شرایط دشوار واردات و کمبود مواد اولیه متنوع برای تولیدات متناسب با سلیقه مشتریان، باعث افت فروش شده است. شرایط اجتماعی جامعه در احترام به موازین شرعی و اخلاقی، محدودیت‌های را در تولید داخلی ایجاد کرده است که شرایط فوق برای محصولات قاچاق وارداتی مصداقی نداشته و امکان رقابت را از تولیدکنندگان داخلی سلب می‌کند. عامل دیگر فروش در شبکه‌های اجتماعی بدون محدودیت عرضه و نظارت وزارت ارشاد و سازمان تعزیرات حکومتی و بدون پرداخت مالیات و سایر عوارض رکود بازار پوشاک را در بر داشته است که البته در محصولات زمستانی این صنف موضوع زیر سردشدن هوا و گذشتن فصل پخش عمده محصولات اضافه می‌شود. اما درخصوص سرمایه‌گذاری خارجی، مهم‌ترین موانع، عدم ثبات نرخ ارز باعث هراس سرمایه‌گذاران خارجی برای کسب سود متعارف و بازگشت سرمایه می‌شود و تکالیف دولتی در جهت رعایت نرخ‌های تولید و صادرات و بازگشت ارز حاصل از فروش آن با نرخ سامانه نیمان موجب دلسردی سرمایه‌گذاران خارجی شده است. لازم به ذکر است سرمایه‌گذاری‌های اعلامی آن دفتر در بخش نساجی نبوده و در جلسات مختلف مقرر شده بود با جذب و دعوت از برنده‌های پوشاک زمینه تنوع در عرضه و همچنین اشتغال، تقویت تکنولوژی تولید توسط آنها به کشور و امکان صادرات با برنده‌های فوق می‌تواند راهگشای تولید در کشور باشد. جهت عرضه و تقاضای بیشتر داخلی ایجاد زیرساخت‌های تولید پوشاک اقتصادی و با قیمت‌های مناسب عرضه آن و تخصیص امکانات مالی برای آحاد مردم به‌صورت اعتبار قرض‌الحسنه جهت خرید پوشاک داخلی از فروشندگان پوشاک اقتصادی می‌تواند بازار نیمه‌جان پوشاک را رونق ببیشد. درخصوص اخبار مربوط به کاهش معاملات پوشاک و خریدهای کمتر ضروری، بررسی‌های میدانی و انعکاس اخبار مربوط به دیوی محصولات انجمن حاکی از رکود در بازار است اما بخش‌هایی از این رکود مورد نظر واحدهای تولیدی مرتبط به حجم واردات مدیریت‌نشده است. لازم به توضیح است که شرایط رکود و تورم و رکود تورمی بازار در دوره‌های مختلف زمانی ناشی از سیاست‌گذاری‌ها و مزاحمت‌های قوانین و مقررات در سطح کلان اقتصاد و صنعت بوده است که تسهیل محیط کسب‌وکار در جهت حمایت از تولید داخل و ارتقای بهره‌وری و کاهش قیمت تمام‌شده محصولات داخلی می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

ادامه از صفحه اول

تداوم عمر نامولدها

پیش‌بینی می‌شود مانند آیین‌نامه واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام پر از تحفظ، پیچیدگی و دست‌انداز باشد. به خاطر دارم که در یکی از جلسات هیئت وزیران برخی وزرا از محدودیت‌های قانون محاسبات عمومی و برخی آیین‌نامه‌ها گلایه داشتند. مرحوم دکتر حبیبی گفتند خودتان تصویب کرده‌اید و خودتان گله دارید؛ درحالی‌که موقع تصمیم‌گیری باید توجه می‌کردید. حال صرف‌نظر از اینکه بر فرض اجرای موضوع وجوه حاصله کجای بودجه را ازیمیم می‌کنید، به چه مصرفی خواهد رسید، عرض می‌کنیم که در بیج‌وتاب بوروکراسی و گزارش‌نویسی سازمان بازرسی یا رسیدگی دیوان محاسبات (که طبعاً آیین‌نامه‌ها نمی‌توانند وظایف ایشان را نفی بکنند) و نیز نظرات نمایندگان مجلس در منطق‌های پیش از دستور و پرداختیات ائمه جمعه و سهم‌خواهی‌های نطق‌ان استان‌ها و شهرها بعید است این اقدام سران قوا جواب بدهد و اگر اراده‌ای بر اجرای کار هست، باید آیین‌نامه‌ها در کمترین زمان با سهل‌ترین شرایط و البته تعهد عینی برای بهبود یا تکمیل اموال یا طرح‌ها وجود داشته باشد؛ و الا همچنان در واگذاری‌ها بر پاشنه قدیم خواهد چرخید و اموال دولتی کم‌بازده و طرح‌های نیمه‌تمام همچنان بلاکلیف خواهد ماند.

«چراها» و «چگونگی‌های» سیاسی

آیا منطقی نیست تا تحلیلگران دلسوز از خود پرسش کنند «چرا» تحلیل‌ها و توصیه‌های ملی، علمی، کاربردی، کم‌هزینه و دلسوزانه نمی‌تواند اندیشه‌ها، اهداف، آرمان‌ها (روایها)، راهکارها و عملکرد برخی صاحب‌منصبان و عناصر در نهادهای تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر را کاربردی و ملی کند؟ اگر بپذیریم هدف و وظیفه تحلیل‌های اجتماعی و سیاسی، کاربردی و ملی‌کردن عملکرد و اهداف مدیریت است، آنگاه عقیم‌بودن تحلیل‌ها و توصیه‌های سیاسی دلسوزانه را باید ناشی از نپرداختن به درک، تشخیص و تحلیل «چرایی» برخی پدیده‌ها، اهداف، راهکارها، طرح‌ها و راهبردهای سیاسی تلقی کرد. به‌عنوان مثال، با توجه به تجربیات گزاف چهار دهه گذشته، نباید به ناکارآمدی، پرهزینه، متشنج، مبهم و بدون چشم‌انداز بودن (چگونگی) روابط خارجه که در گذشته حاضر به کار در کشور ما بودند، دیگر حاضر نیستند». خیرخواهان ادامه می‌دهد: حدود ۷۰ سال پیش ایران جزء جوامع کم‌درآمد محسوب می‌شد. در دهه ۴۰ به کشوری با درآمد سرانه متوسط به پایین رسید و در دهه ۵۰ با درآمدهای نفتی سطح درآمد سرانه را به متوسط به بالا رساند. با این حال حالا دوباره در حال بازگشت به جمع کشورهای با درآمد متوسط به پایین هستیم و درحالی‌که همه دنیا در حال پیشرفت هستند، ممکن است ما دوباره به کم‌درآمدی بازگردیم. چون جامعه کم‌درآمد نیازهای حداقلی دارد. بنابراین متخصصان دیگر نمی‌توانند اینجا درآمدزایی کنند. او توضیح می‌دهد که سال‌ها پیش در ایران از پزشکان هندی یا پرستاران فیلیپینی یا کارگران بنگلادشی استفاده می‌شد، اما حالا درآمد سرانه کشوری مثل بنگلادش هم از ما بیشتر است و اقتصادشان رشدی ۱۰درصدی دارد؛ حتی اگر این‌طور هم نباشد ترجیح می‌دهند برای کار به کشورهای حاشیه خلیج فارس بروند که شرایط بهتری دارند و در واقع دیگر حاضر به کار در کشور ما نیستند. فقط ممکن است از کشور افغانستان یا شاید پاکستان با این شرایط برخي خدمات عمومی بهتر از این کشورها در ایران؛ مثل نوزین ارزان و برخی یارانه‌ها. احتمال مهاجرت کارگران پاکستانی و افغانستانی به ایران وجود دارد. به گفته خیرخواهان کارگرهای مهاجر با ورود به ایران می‌توانند محله‌های افغانستانی و پاکستانی تشکیل دهند تا گروهی کار و زندگی کنند و هزینه‌هایشان کمتر شود. آن بخش از ایرانیانی که مهاجرت نکردند نیز چون اقتصاد رشد ندارد و شغل جدیدی برایشان ایجاد نمی‌شود، مجبور می‌شوند دست به مشاغل سختی مثل چاکنی بزنند که تا سال‌های پیش به علت کم‌بودن درآمد این مشاغل، بیشتر در دست اتباع خارجی بوده است.

^[1] مهلت تحویل پاکت های پیشنهاد تا پایان وقت اداری روزدوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۸

^[2] گدایش یاکنه‌ای الف-ب-ج-ح-ط-ث-ج-ساعت ۹ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹

^[3] نشانی: اصفهان – خیابان سعادت آباد تلفن: ۳۶۸۱۰۶۸-۳-۰۲۱

^[4] شناسه آگهی: ۱۴۵۱۰۶۰

^[5] نوبت اول:۱۴۰۱/۱۱/۱۲ نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶